

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Извјештај о извршењу буџета Општине Фоча за 2023. годину је урађен у складу са Законом о буџетском систему Републике Српске у форми која обухвата економску, организациону и функционалну класификацију. Табеларни дио поред колоне последњег усвојеног буџета садржи и колоне буџетске резерве и реалокација гдје се јасно види на којим буџетским позицијама су вршене измјене и у којим износима. Одлуком о извршењу буџета Општине Фоча је утврђен начин извршења буџета и ребаланса буџета Општине Фоча у 2023. години.

ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ

Општина Фоча је у 2023. години укупно остварила 15,754,146 КМ прихода, 612,971 КМ примитака за нефинансијску имовину и 97,859 КМ осталих примитака што је укупно 16,464,976 КМ средстава. Ако на то додамо и дио неутрошених намјенских средстава из прошле године која су реализована током 2023. године, укупни буџетски приходи и примици са расподјелом из ранијих година су износили 17,399,953 КМ.

Порески приходи

7131 – Порези на лична примања и приходе од самосталних дјелатности

Порези на лична примања су уређени Законом о порезу на доходак („Службени гласник РС“, бр. 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21, 119/21 и 56/22). У питању су директни порези чији приход се признаје на готовинској основи. Порез на доходак од личних примања износи 8% бруто износа личних примања умањеног за пореско ослобађење. Обвезници су сва физичка лица – резиденти Републике Српске који остварују доходак. Порез на доходак од самосталних дјелатности има двије стопе 2% и 10%. Обвезници су сва физичка лица која врши самосталну дјелатност. Оба пореза су дијељени порези а дјеле се између буџета Републике Српске и буџета општина у омјеру 75% : 25%.

Општина Фоча је током 2023. године наплатила укупно 1,070,083 КМ ових пореза од чега 134,589 КМ од пореза на доходак од самосталних дјелатности и 935,494 КМ пореза на лична примања. У 2022. години прикупљено је 818,311 КМ а у 2021. години 634,694 КМ овог пореза.

7141 – Порези на имовину

Порези на имовину уређени су Законом о порезу на непокретности („Службени гласник РС“, бр. 91/15). Обвезници пореза на имовину су власници, сувласници или корисници имовине. Основица обрачуна пореза је процијењена тржишна вриједност непокретности. Обвезници пореза на имовину су у обавези да први дио обавезе измире најкасније до

30.06., и други дио најкасније до 30.09. у пореској години. Скупштина Општине Фоча је Одлуком о висини вриједности непокретности на територији општине Фоча по зонама за потребе утврђивања пореза на непокретности у 2023. години („Службени гласник Општине Фоча“ број: 01-022-1/22 од 30.01.2023. године) и Одлуком о висини стопе пореза на непокретности на територији Општине Фоча за 2023. годину („Службени гласник Општине Фоча“ број: 011-022-2/23 од 30.01.2023. године) утврдила неопходне елементе за обрачун износа пореза на непокретност. Вриједности непокретности су разврстане по врстама непокретности и зонама а висина стопе пореза на непокретност је у 2023. години износила 0.12% од процијењене вриједности непокретности (осим објеката у којима се врши производна дјелатност за које је утврђена пореска стопа од 0.10%). Обрачун и наплату овог пореза врши Пореска управа Републике Српске на основу основица и стопа утврђених од стране локалног парламента а наплаћени порез припада у потпуности Општини Фоча.

Општина Фоча је током 2023. године наплатила укупно 349,381 КМ пореза на непокретност. Поређења ради у 2022. години је наплаћено 270,979 КМ док је у 2021. години наплаћено 255,235 КМ.

7151 и 7152 – Порези на промет производа и услуга

Ово су порези који се највећим дијелом наплаћују из репрограма обвезника са Пореском управом Републике Српске или је у питању наплата из стечаја и сл.

Општина Фоча у току 2023. године није имала наплате из ових прихода. У 2022. години је наплаћено 2,695 КМ а у 2021. години 4,019 КМ.

7171 – Индиректни порези прикупљени преко Управе за индиректно опорезивање

Ово су приходи утврђени Законом о порезу на додату вриједност Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“ бр. 9/2005, 35/2005, 100/2008 и 33/2017) и Законом о систему индиректног опорезовања у Босни и Херцеговини („Службени гласник Босне и Херцеговине“ бр. 44/2003, 52/2004, 34/2007, 4/2008 – др. закон, 49/2009, 32/2013 и 91/2017) а прикупљају се на нивоу државе. Дио који припада Републици Српској се, након издвајања дијела за сервисирање дуга, дијели на следећи начин:

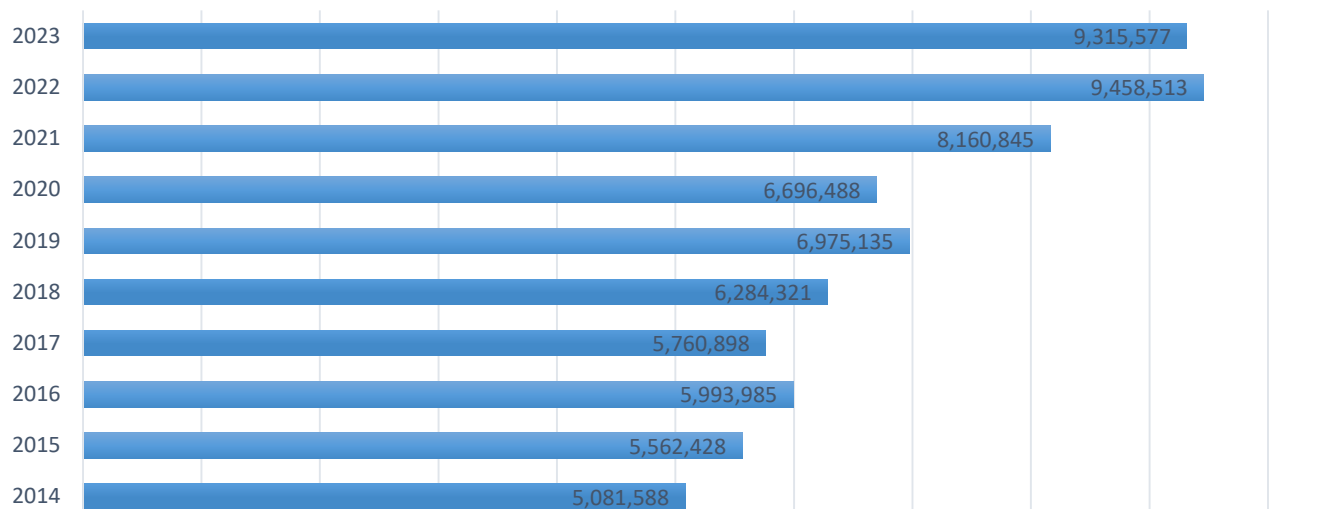
- Буџет Републике – 72.00 %,
- Буџети општина и градова – 24.00 %,
- ЈП Путеви Републике Српске – 4.00 %.

Појединачно учешће општина и градова у расподјели ових прихода врши се у складу са следећим критеријумима:

- 75% на основу броја становника у општини или граду,
- 15% на основу површине општине или града и
- 10% на основу броја ученика у средњим школама.

Индиректни порези дозначени од УИО у 2023. години износили су 9,315,577 КМ. У 2022. години су износили 9,458,513 КМ. Након 2017. године тренд раста је настављен (упркос 2020. години и значајном успоравању овог тренда због глобалне пандемије).

ПДВ ПО ГОДИНАМА:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
■ PDV:	5,081,588	5,562,428	5,993,985	5,760,898	6,284,321	6,975,135	6,696,488	8,160,845	9,458,513	9,315,577

7191 – Остали порески приходи

Општина Фоча је у 2023. години остварила укупно 83,605 KM осталих пореских прихода и цијели износ се односи на економски код 719113 – Порез на добитке од игара на срећу. Закон о играма на срећу Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 22/2019 и 131/2020) уредио је систем и услове приређивања игара на срећу као и одговарајуће накнаде и порезе. Чланом 10., тог закона, дефинисано је да порез на добитке од игара на срећу представља приход јединица локалне самоуправе. У 2022. години, Општина Фоча је остварила 26,138 KM овог пореза.

Непорески приходи

7212 – Приходи од закупа и ренте

У 2023. години, Општина Фоча је наплатила укупно 349,778 KM ових прихода. Приходовање ових средстава врши се на готовинској основи, тј. у момнету уплате.

Када је ријеч о приходима од давања у закуп објеката Општине Фоча, односно јавних служби које се финансирају из буџета Општине Фоча и приходима од земљишне ренте. Када је у питању закуп, Општина Фоча је у 2023. години наплатила укупно 134,089

КМ. Ово су приходи које наплаћује Општина Фоча, а обухвата сва издавања, како земљишта (посебно је значајан износ прихода од закупа земљишта на обали ријеке Таре), тако и других објеката, станова (социјално становање), гаража и др.

Када је у питању рента, Одлуком о утврђивању просјечне коначне грађевинске цијене једног квадратног метра корисне површине стамбеног и пословног простора у 2022. години за подручје Општине Фоча („Службени гласник Општине Фоча“ 6/23 од 17.03.2023. године), утврђена је просјечна коначна грађевинска цијена једног квадратног метра површине стамбеног и пословног простора и износила је 850 КМ.

По основу ренте наплаћено је 215,689 КМ.

Поређења ради, у 2022. години је наплаћено 467,018 КМ по основу закупа и ренте.

7213 – Приходи од камата на готовину и готовинске еквиваленте

Општина Фоча је током 2023. године наплатила 8,083 КМ прихода од камата по основу новчаних средстава на рачунима код банака. Општина Фоча током 2023. године није имала камате по основу орочених новчаних средстава. Током 2022. године, Општина Фоча је по истом основу остварила 5,882 КМ.

7221 – Административне накнаде и таксе

Цијели износ прикупљених средстава у 2023. години (30,572 КМ), по овом синтетичком конту, односи се на општинске административне таксе (економски код: 722121). Ова област је уређена Законом о административним таксама („Службени гласник РС“ број 100/11, 103/11, 67/13 и 123/20) као и Одлуком о општинским административним таксама („Службени гласник Општине Фоча“ број: 11/21). Током 2022. године по овом основу је прикупљено 27,848 КМ.

7223 – Комуналне накнаде и таксе

Општина Фоча је током 2023. године по основу комуналних накнада и такси остварила приход у износу од 124,369 КМ. Укупни приходи по овом основу из 2022. године су износили 119,933 КМ. Структура комуналних накнада и такси у 2023. години је следећа:

- комуналне таксе на фирму (укинуте од 01.01.2022. године – „Службени гласник РС“ број 119/21) али је Општина Фоча током 2023. године наплатила потраживања из ранијих година у износу од 16,492 КМ. Наплату је вршила Пореска управа Републике Српске.
- комуналне таксе за кориштење простора на јавним површинама или испред пословних простора у пословне сврхе - наплаћују се на основу Одлуке о комуналним таксама („Службени гласник Општине Фоча“ број 5/12, 5/13, 8/18, 6/20 и 6/21). Током 2023. године прикупљено је укупно 5,336 КМ.
- комуналне таксе на кориштење рекламних паноа – наплаћују се на основу члана 84. Одлуке о уређењу простора и грађевинском земљишту („Службени гласник Општине Фоча“, број 06/18) и Одлуке о јавном оглашавању на подручју Општине Фоча („Службени гласник Општине Фоча“, број 4/12). Током 2023. године прикупљено је укупно 11,820 КМ.

- боравишне таксе – наплаћује се на основу Закона о боравишној такси („Службени гласник РС“, број 78/11 и 106/15). У питању је дијелени приход који се расподјељује у омјеру 80% : 20% између Буџета Републике Српске и Буџета општине). Током 2023. године је наплаћено 29,956 КМ боравишне таксе.
- комуналне таксе на остале предмете таксирања (такса за ватрогаство). Ова такса се наплаћује по основу члана 85. став 8. Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС“ број 94/19) и тачке 4 Одлуке о таксама за ватрогаство („Службени гласник општине Фоча“ број 3/20). Током 2023. године по овом основу је прикупљено укупно 60,765 КМ.

7224 – Накнаде по разним основама

Накнаде по разним основама су у 2023. години наплаћене у износу од 2,482,261 КМ. Овај синтетички konto обухвата велики број накнада а појединачни износи прикупљених накнада су следећи:

Кonto	Опис kонта	Наплаћени износ у 2021. години	Наплаћени износ у 2022. години	Наплаћени износ у 2023. години
722411	Накнада за уређење грађевинског земљишта	25,875	164,050	60,394
722412	Накнада за коришћење грађевинског земљишта	52	52	52
722424	Накнада за коришћење минералних сировина	218,647	323,223	476,066
722425	Накнада за промјену намјене пољопривредног земљишта	1,639	3,672	50,683
722432	Накнада за посјечено дрво које се користи, односно ставља у промет за сопствене потребе грађана	52,116	39,793	31,809
722435	Накнаде за коришћење шума и шумског земљишта – средства остварена продајом шумских сортимената	897,264	843,679	1.342,468
722442	Накнада за воде за пиће у јавном водоснабдијевању	1,121	1,124	1,116
722443	Накнада за воде за друге намјене и друге случајеве намјене за људску употребу	58	6	0
722444	Накнада за воде за наводњавање	6	0	6
722445	Накнада за воде и минералне воде које се користе за флаширање	6	6	43

722446	Накнада за заштиту вода коју плаћају власници транспортних средстава која користе нафту или нафтне деривате	35,153	37,038	38,572
722447	Накнада за испуштање отпадних вода	20,070	19,526	20,850
722448	Накнада за производњу електричне енергије добијене коришћењем хидроенергије	8,114	7,025	9,671
722461	Накнада за коришћење комуналних добара од општег интереса	106,730	96,606	94,511
722463	Накнада за извађени материјал из водотока	0	10,331	644,00
722465	Накнада за воде за индустријске процесе, укључујући и термоелектране	223	261	298
722467	Средства за финансирање посебних мјера заштите од пожара	20,649	23,117	34,194
722491	Концесионе накнаде за коришћење природних и других добара од општег интереса	199,723	71,815	217,021
722492	Концесиона накнада за кориштење електроенергетских објеката	91,905	85,493	103,862
	Укупно	1,679,351	1,726,811	2,482,261

Накнаде по разним основама су уређене Законом о водама („Службени гласник РС“ број 50/06, 92/06 и 121/12), Законом о концесијама („Службени гласник РС“ број 59/13), Законом о шумама („Службени гласник РС“ број 75/08, 60/13 и 70/20), Законом о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“ број 93/06, 86/07, 14/10 и 5/12) и Законом о комуналним дјелатностима („Службени гласник РС“ број 124/11 и 100/17).

Накнада за уређење градског грађевинског земљишта за 2022. годину је утврђена Одлуком о висини накнаде за трошкове уређења градског грађевинског земљишта за 2022. годину („Службени гласник Општине Фоча“ 3/22 од 07..03.2022. године).

7225 – Приходи од пружања јавних услуга

Синтетички конто 7225 обухвата приходе од пружања јавних услуга а Општина Фоча је у 2022. години остварила приходе по основу два аналитичка конта: 722521 – приходи општинских органа управе и 722591 – властити приходи буџетских корисника општине. Ово су уједно и једини јавни приходи приликом чије уплате се уноси организациони код примаоца јавних прихода а не користи се генерални код (9999999). Општина Фоча није признавала властите приходе корисника путем Фонда 02, већ су сви

приходи корисника (као и расходи) планирани буџетом на Фонду 01, сматрајући овакав вид планирања и евиденције транспарентнијим са становишта буџетског планирања и извјештавања.

Властити приходи остварени по буџетским корисницима у 2023. години су представљени следећом табелом:

Буџетски корисник	Врста прихода	Износ
Општина Фоча	722521	115,496
Центар за социјални рад	722591	6,931
Дјечији вртић „Чика Јова Змај“	722591	370,014
Музеј „Стара Херцеговина“	722591	708
Центар за културу и информисање	722591	14,023
Средњошколски центар Фоча	722591	51,266
Српска централна библиотека „Просвјета“	722591	3,170
Укупно		561,608

Грантови

7311 – Грантови из иностранства

Грантови из иностранства се евидентирају на готовинској основи, тј. у моменту уплате средстава гранта на рачун Општине Фоча. У току 2023. године Општина Фоча је примила следеће грантове из иностранства:

Опис гранта	Износ гранта
„CIVITAS“ (за Дјечији вртић „Чика Јова Змај“)	1,200
„CARITAS“ (Општина Фоча)	33,500
Укупно	34,700

7312 – Грантови из земље

Грантови из земље се, такође, евидентирају на готовинској основи, тј. у моменту уплате средстава гранта на рачун Општине Фоча. У току 2023. године Општина Фоча је примила следеће грантове из земље

Опис гранта	Износ гранта
Грант од физичких лица (за Центар за социјални рад)	200

Федерално министарство расељених особа и избјеглица, бр. 03-32-3-2-21/23(Финансијска помоћ за санацију штете на путној инфр.)	18,544,5
Туристичка организација РС (Пројекат Тематска стаза, упознај пјешчане пирамиде, доживи чудо природе)	2,150
Предузеће „Илицапутеви“ (спонзорство за Међународни фудбалски турнир „Football Friends“)	300
„Хидро електро енергетски систем“ (спонзорство за Међународни фудбалски турнир „Football Friends“)	5,000
Донација физичког лица (за конференцију беба)	350
Укупно	26,545

7871 – Трансфери од државе

Опис гранта	Износ гранта
Министарство за људска права и избјеглице БИХ- 02-41-3-2258/22(по основу споразума о реадмисији)	4,000
Укупно	4,000

7872 – Трансфери од ентитета

Опис гранта	Износ гранта
Министарство здравља – дознаке за додатак за његу и инвалиднине за 12 мјесеци (за Центар за социјални рад)	1,216,949
Министарство просвјете и културе бр. 07.04/60 64 36/21 (за Дјечији вртић „Чика Јова Змај“)	7,930
Медицински факултет Фоча бр. 312/2(1188) М Т 127911 (за Центар за културу и информисање)	1,350
Институт за јавно здравство Бања Лука(за Дјечији вртић „Чика Јова Змај“)	1,281
Министарство просвјете и културе бр. 0706/620-22/22 (за СЦБ „Просвјета“)	3,550
Влада Републике Српске - по кварталним записницима Пореске управе Републике Српске	1,821

Влада РС-Компензациони фонд	300,000
Министарство просвјете и културе (ЈУ Музеј Старе Херцеговине, откуп ликовне умјетности)	2,000
Министарство просвјете и културе (ЈУ Музеј Старе Херцеговине, конзервација и рестаурација Етно собе)	2,100
Министарство породице, омладине и спорта(СШЦ, организација малих олимпијских игара)	3,100
Укупно	1,540,080

Општини Фоча су закључком Управног одбора Компензационог фонда бр. 4-КП/414-36/23 одобрена средства у износу од 300,000 КМ за превазилажење финансијских проблема изазваних корона вирусом те последицама које су се огледале у високој инфлацији поремећајима на глобалним тржиштима. Средства од 300,000 КМ су уплаћне на рачун Општине Фоча дана 17.02.2023 године и евидентирана на Фонду 05.

7872 – Трансфери од јединица локалне самоуправе

Опис гранта	Износ гранта
По кварталним записницима Пореске управе Републике Српске	173
СО Трново-породици Бадњар за кућу	40,000

7874 – Трансфери од фондова обавезног социјалног осигурања

Опис гранта	Износ гранта
По кварталним записницима Пореске управе Републике Српске	676

Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци Општине Фоча током 2022. године износили су 15,253,171 КМ. У структури расхода и издатака највећи дио чине текући расходи 12,321,288 КМ, док су издаци за набавку нефинансијске имовине износили 2,187,204 КМ. Општина није реализовала један дио за примљених средстава по основу трансфера и гранта па ће та средства бити реализована у наредном периоду.

Расходи за лична примања

4111 – Бруто плате

Општина Фоча је у 2023. години на расходе за лична примања, како запослених у Општинској управи, тако и запослених радника буџетских корисника, издвојила 3,880,046 КМ што је у складу са планом буџета, односно ребаланса, за 2023. годину. Из буџета Општине Фоча плате примају поред Општине Фоча и Центар за социјални рад, дјечији вртић „Чика Јова Змај“, музеј „Стара Херцеговина“, Центар за културу и информисање“, Туристичка организација Општине Фоча. Плате су исплаћиване редовно свим буџетским корисницима (10. –ог у мјесецу за претходни мјесец). Обрачун плата је вршен у складу са усвојеним колективним уговорима и правилницима о платама и ту није било одступања.

4112 – Бруто накнаде личних примања

Током 2023. године издвојено је 1,106,124 КМ на накнаде запослених. У питању је топли оброк и регрес, као и друге накнаде на које радници имају право колективним уговорима: превоз, дневнице и сл. Право на топли оброк и регрес остварили су сви буџетски корисници који остварују право и на плату из буџета Општине Фоча, док су право на превоз и дневнице остварили и запослени Средњошколског центра у Фочи и Српске централне библиотеке „Просвјета“ у Фочи. Топли оброк и регрес су обрачунати у складу са колективним уговорима и исплаћивани око 25. –ог у мјесецу за претходни мјесец (регрес је исплаћиван у 12 једнаких дијелова уз топли оброк).

4113 – Бруто накнаде плата за боловања која се не рефундирају

Током 2023. године Општина Фоча је за ове накнаде укупно издвојила 52,966 КМ. Ријеч је о боловањима до 30 дана која се не рефундирају ни од Фонда здравственог осигурања, ни од Фонда дјечије заштите, већ падају искључиво на терет буџета Општине Фоча. Ако упоредимо овај износ са износом бруто плата, јасно је да је у питању удио од око 1,04% што значи да ове накнаде нису биле значајне у 2023. години.

4114 – Отпремнине и једнократне помоћи

У 2023. години Општина Фоча је за отпремнине и једнократне помоћи издвојила 36,119 КМ. У ову групу расхода спадају расходи за отпремнине радника код одласка у пензију, једнократне помоћи радницима (за рођење дјетета, смрт члана породице и друге помоћи радницима које је Општине Фоча исплаћивала по основу колективног уговора).

Расходи по основу коришћења роба и услуга

4122 – Расходи по основу енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга

У ову групу расхода спадају расходи по основу утрошка енергије (гријања, угља, пелета, нафте и нафтних деривата и сл.), расходи комуналних услуга (водовод, канализација, одвоз смећа, дератизација, одржавање чистоће, комуналне таксе и сл.), расходи комуникационих услуга (телефон, интернет, поштанске услуге и сл.), као и расходи превоза.

Укупно извршење ових расхода на крају 2023. године износило 461,819КМ, док је у 2022. години укупни расход за ову исту намјену износио 433,650 КМ (повећање веће од 10%).

4123 – Режијски материјал

Расходи за Режијски материјал се односе на расходе за канцеларијски материјал, расходе за материјал за одржавање чистоће те расходе за стручну литературу и часописе (правна и друга литература, службена гласила и сл.). Општина Фоча и сви корисници заједно су за ове намјене у 2023. години утрошили 69,392 КМ. Поређења ради, у току 2022. године Општина Фоча је издвојила за Режијски материјал 63,648 КМ.

4124 – Материјал за посебне намјене

Током 2023. године, у оквиру ове буџетске позиције је укупно утрошено 100,342 КМ. Иако у ову групу спада материјал за потребе цивилне заштите, ватрогасних служби и сл., најзначајнији удио у овим трошковима имају трошкови дјечијег вртића „Чика Јова Змај“ са преко 87,348 КМ (ово је синтетички конто у оквиру кога се евидентира и храна за дјецу). У току претходне 2022. године ови расходи су износили 86,580 КМ.

4125 – Текуће одржавање

Буџетска позиција текућег одржавања садржи све трошкове одржавања зграда, путева, опреме и сл. Због изразито велике површине Општине Фоча и великог броја километара локалних и некатегорисаних путева које одржава Општина Фоча, врло је тешко предвидјети колики ће стварни трошкови текућег одржавања износити. Током 2023. године, ови расходи су износили 467,100 КМ док су у 2022. години износили 599,862 КМ. Текуће одржавање саобраћајних објеката Општина Фоча планира на организационом коду Скупштине Општине Фоча (00310110) и у 2023. години је износило 342,068 КМ.

4126 – Расходи путовања, смјештаја и горива

Током 2023. године укупни трошкови путовања, смјештаја и горива за све буџетске кориснике Општине Фоча су износили 56,454 КМ. Поређења ради, у 2022. години су ови трошкови износили укупно 63,202 КМ.

4127 – Расходи за стручне услуге

Расходи стручних услуга у 2023. години су износили 225,136 КМ. Стручне услуге су услуге које обухватају расходе платног промета, трошкове осигурања, услуге штампања, копирања, објављивања тендера, огласа, објављивање законских и подзаконских аката, расходи информисања и медија, геодетско-катастарске услуге, услуге нотара, услуге вјештачења, компјутерске услуге, као и услуге израде елабората, студија и пројектне документације. Током 2023. године ове услуге су повећане у односу на 2022. годину када су износиле 156,178 КМ. Повећање се највећим дијелом односи на услуге израде елабората и комисија за технички пријем радова.

4128 – Одржавање јавних површина и заштита животне средине

Расходи који се односе на одржавање јавних површина и заштиту животне средине су расходи који се односе на услуге одржавања зелених и јавних површина и услуге зимске службе али и расходе који се односе на потрошњу воде и електричне енергије на јавних површинама. Током 2023. године Општина Фоча је укупно утрошила 1,126,128 КМ на ове намјене што је много више него 2022. године када су расходи по истом основу износили 912,881 КМ.

Структура ових расхода у 2023. години изгледа овако:

Намјена	Износ
Одржавање грађевинског земљишта (дјечији паркови и игралишта и сл.)	76,393 КМ
Одржавање јавних површина и заштита животне средине (чишћење јавних и зелених површина, хоризонтална сигнализација, уређење тротоара, санација шахтова, прочепљавања, хигијена, азил за псе и сл.)	681,810 КМ
Потрошња уличне расвјете	185,073 КМ
Зимско одржавање путева (зимска служба)	125,424 КМ
Уређење водотока и водних објеката	57,428 КМ
Укупно	1,126,128 КМ

4129 – Остали непоменути (некласификовани) расходи

У групу осталих неклассификованих расхода спадају расходи стручног усавршавања запослених, расходи члановима управних одбора, комисија, накнаде скупштинским одборницима, расходи по основу пријема и организације манифестација и сл. Током 2023. године остварено је 657,083 КМ ових расхода што је мање него у 2022. години када је остварено 696,530 КМ.

Расходи финансирања

4131 – Камате на обвезнице у земљи

Општина Фоча је током 2023. године исплатила укупно 42,479 КМ камата на обвезнице у земљи. Општина Фоча је током 2020. године емитовала обвезнице у укупном износу од 1,500,000 КМ. Уговорена укупна камата износи 274,459 КМ. Општина је до 2023. године већ вратила 113,918 КМ камата а са 2023. годином је укупно вратила 156,397 КМ камата по овом облику задуживања. По дугорочним обвезницама Општина Фоча има обавезу да у 2024. години врати 36,334 КМ ових камата.

4133 – Расходи по основу камата

Општина Фоча је по основу камата на кредит код Интеса Сан Паоло банке у 2023. години укупно вратила 50,114 КМ. У питању је кредит из 2019. године (220959/19) када се Општина Фоча задужила за 2,500,000 КМ за изградњу Дјечијег вртића Чика Јова Змај.

4133 – Расходи по основу камата

Општина Фоча је по основу камата на кредите код комерцијалних банака укупно вратила 60,172 КМ. У питању су три кредита од којих су два у потпуности исплаћена током 2022. године. За преостали кредит код Интеса Сан Паоло банке Општина Фоча ће у 2023. години бити у обавези да исплати 50,114 КМ камате по кредиту из 2019. године (220959/19) када се Општина Фоча задужила за 2,500,000 КМ.

Субвенције

4141 – Субвенције

Општина Фоча је на име субвенција у 2023. години реализовала 931,845 КМ. Ако поредимо ово извршење са 2022. годином (406,108 КМ) јасно је да је Општина Фоча током 2023. године издвојила знатно већа средства за ове намјене. Субвенције које даје

Општина Фоча се односе на пољопривреду и запошљавање. У извјештајном периоду Општина Фоча је субвенционисала износ од 164,649 КМ за запошљавање и 177,600 КМ за пољопривреду и субвенције за младе брачне парове 589,596 КМ.

Када су у питању субвенције за запошљавање највећи дио средстава се односи на средства за приправнике по јавном позиву за запошљавање приправника из 2023. године у коме је Општина Фоча плаћала нето примања приправника у износу 78,408 КМ док су друга правна лица плаћале порезе и доприносе које се односе на примања приправника. Субвенционисан је превоз за раднике предузећа Мраз, у износу 12,040 КМ, субвенционисање запошљавања у сарадњи са КАРИТАС у износу 54,000 КМ, и 20,201 КМ за трошкове волонтера у ОШ. Веселин Маслеша и Свети Сава.

Када су у питању субвенције за пољопривреду, Општина Фоча је током 2023. године исплатила укупан износ од 177,600 КМ а субвенције су се односиле на:

Субвенција за:	Износ
Узгој оваца	46,554 КМ
Узгој свиња	1,200 КМ
Узгој крава	19,200 КМ
Узгој пчела	16,632 КМ
Набавку сјеменског материјала	4,699 КМ
Пољопривредну опрему и објекте	62,560 КМ
Узгој малина	11,961 КМ
Производњу млијека	13,455 КМ
Иницијални развој	1,339 КМ
Укупно	177,600 КМ

Грантови

Грантови у земљи (синтетички конто 4152) обухватају текуће и капиталне грантове дате непрофитним субјектима у земљи, као што су политичке, хуманитарне, спортске и омладинске, етничке и вјерске организације и удружења, организације и удружења за афирмацију породице и заштиту права жена, дјецe, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом, организације и удружења у области здравствене и социјалне заштите, образовања, науке и културе, економске и привредне сарадње и друго.

Иако поједини корисници грант средстава имају своје позиције планиране буџетом, за сваки појединачни дати грант, без обзира на план буџета, прави се рјешење које се користи као рачуноводствена исправа за закњижавање и плаћање.

У току 2023. године, Општина Фоча је исплатила 1,953,761 КМ средстава у облику гранта.

Када су у питању спортске организације, у току 2023. године су издвојена средства за следеће спортске колективе.

Спортске организације	
Фудбалски клуб "Сутјеска"	406,528
Спортски савез Општине Фоча	114,117
Одбојкашки клуб "Маглић"	94,761
кошаркашки клуб "Сутјеска"	69725
Стонотениски клуб "Перућица"	14,039
Тениски клуб "Фоча"	3,000
Шаховски клуб "9. Јануар"	2,700
Карате клуб "Нипон"	3,000
Карате клуб "Љубишња"	3,100
"WOLF"	4,500
Кик бокс клуб "Игма"	3,000
ПСД "Вучја стопа"	1,000
Спортско-риболовно друштво "Младица"	1,500
Атлетски клуб "Сутјеска"	1,300
СД "Урсус спелеус"	1,160
"Off road team" Фоча	1,000
Крав-мага Фоча	1,000
ПД Зеленгора	2,000
Тениски клуб Новак	1,350
Укупно	728,780
Грантовска средства за учешћа у пројектима су у 2023. години кориштена на подршку следећим пројектима	
Учешће у пројектима	
"CARITAS" Пројекат	55,415
ЗЕВ ламела Ц (Прекривање крова)	12,500
ЗЕВ 118	18,500
ЗЕВ 80	9,700
ЗЕВ бр 2 и 4 насеље Брод (Санација канализационе мреже)	5,000
ОШ Веселин Маслеша-пројекат	5,202

Укупно	106,317
---------------	----------------

Поред тога, Општина Фоча је дала грант Спортском Савезу у износу од 50,449 КМ за организацију турнира Fudbal Friends, Црквеној Општини Фоча износ 10,000 КМ за партерно уређење испред Храма Светог Саве и 27,500 КМ Организацији Црвеног крста за пројекат Старење и здравље. То је евидентирано на фонду 05 и плаћено из средстава Компензационог фонда.

4161 – Дознаке на име социјалне заштите

Највећи дио дознака за социјалну заштиту реализован путем Центра за социјални рад и односио се највећим дијелом на социјална давања у форми додатка за помоћ и његу другог лица али и новчане помоћи, једнократне новчане помоћи угроженим лицима, проширена права, станарине и здравствено осигурање. Укупна давања путем Центра за социјални рад на овом економском коду су износила 2,101,963 КМ.

Остали дио ових давања у износу 601,744 односи се на дознаке за стипендије, подршку наталитету, превоз ученика и грађана и сл., помоћи борцима и социјално угроженим.

На стипендије имају право сви редовни студенти који имају већи просјек од 7,5 као и студенти прве године који су остварили запажене резултате у средњем образовању према критеријумима одређеним у конкурс. Подршка наталитету се и ове године односила на суфинансирање вантјелесне оплодње (према јавном позиву), на помоћ вишечланим породицама, на једнократна давања свим породицама које добију потомство а немају запослених чланова домаћинства, на једнократна давања за свако треће и наредно дијете и сл. Укупно је издвојено 188,100 КМ и то:

Помоћ за вантјелесну оплодњу	30,000 КМ
Једнократне помоћи породиљама	14,000 КМ
Фонд за треће дијете	29,400 КМ
Помоћ ђацима незапослених родитеља	24,200 КМ
Исплата првачићима	13,300 КМ
Суфинансирање пренаталног теста	19,800 КМ
Помоћ вишечланим породицама - зимница	57,400 КМ
УКУПНО:	188,100 КМ

Укупан износ дознака на име социјалне заштите је у 2023, години износио 2,703,707 КМ. У 2022. години за исте намјене је утрошено 2,120,299 КМ. Разлог повећања ових давања лежи у чињеници да она прате статистичке податке на нивоу Републике Српске али да је средином 2023. године дошло до ванредног повећања ових давања на основу Одлуке Владе Републике Српске. Такође, повећани су и износи стипендија али и услуга превоза ученика и грађана.

4163 – Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите су у 2023. години износиле 474,154 КМ. У 2022. години ове дознаке су износиле 392,234 КМ. Ријеч је углавном о личним инвалиднинама у износу од 197,809 КМ али и о смјештају лица у установе социјалне заштите (ове дознаке су износиле заједно 208,999 КМ.). Мањи дио чине средства која се односе на помоћ у кући и смјештај у другу породицу и сл.

4181 – Камате по зајмовима примљеним од Републике

Општина Фоча је током 2023. године платила укупно 116,288 КМ по основу камата по зајмовима од Републике. У питању је зајам за реконструкцију примарне и секундарне водоводне мреже у Фочи.

4191 – Расходи по судским рјешењима Општина Фоча је током 2023. године по судским рјешењима исплатила 2,537КМ.

Издаци за нефинанијску имовину

5111 – Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката

Током 2023. године Општина Фоча је издвојила укупно 948,255 КМ за изградњу зграда и објеката. Из редовних буџетских средстава финансирана су асфалтирања путева и паркинга, мост у Викочу, а значајан дио средстава уложен је и у изградњу јавне расвјете.

5112 – Инвестиционо одржавање објеката

Када је у питању инвестиционо одржавање објеката, Општина Фоча је у току 2023. године издвојила 521,508 КМ. Највећи дио ових средстава односи се на издатке за реконструкцију моста код казнено-поправног завода (312,261 КМ) по основу дугорочне обавезе према извођачу радова, изградња потпорног зида код објекта Линеа – 59,077 КМ.

5113 – Издаци за набавку постројења и опреме

Када је у питању набавка постројења и опреме у 2023. години, највише средстава је уложено у набавку комуналне опреме – 16,594 КМ, набавка рачунарске опреме-21,753КМ, опрему за видео надзор – 11,993 КМ, те набавку ватрогасне опреме и опреме за цивилну заштиту. Остала опрема је набављана за потребе појединачних буџетских корисника. Укупни издаци за набавку постројења и опреме су износили 129,925 КМ.

5117 – Издаци за нематеријалну производну имовину

Општина Фоча је током 2023. године уложила 4,679 КМ за рачунарске програме.

5131 – Издаци за прибављање земљишта

Општина Фоча је током 2023. године за ове намјене утрошила средства у вриједности 208,588.50 КМ. Од тога се 191,948 КМ односи на резервисања за куповину земљишта за потребе проширења гробља Бараковац а 16,640КМ је утрошено за куповину парцеле у Ул. Саве Ковачевића од Пљеваљчић Маринка.

Издаци за отплату дугова

6211 – Издаци за отплату главнице по обвезницама

Општина Фоча је током 2022. године исплатила 166,833 КМ по основу главнице дуга за обвезнице. Општина Фоча је емитовала обвезнице 2020. године у вриједности 1,500,000 КМ са роком доспијећа од девет година. Укупна преостала обавеза по овој емисији на дан 31.12.2022. године износи 1,292,363 КМ.

6213 – Издаци за отплату главнице примљених зајмова у земљи

У 2022. години Општина Фоча је измирила 453,447 КМ обавеза по дугороним кредитима код комерцијалних банака. У овом периоду су у потпуности измирене обавезе по основу два дугорочна кредита а преостали дуг на дан 31.12.2022. године износи 1,824,957 КМ.

Завршне напомене

Општина Фоча је током 2023. године извршавала све своје законске обавезе благовремено и без кашњења. Поред тога, буџет за 2023. годину је омогућио много више средстава за инвестиције, субвенције и грантове него што је то био случај са претходном годином. Обезбјеђена су и значајна екстерна средства за реализацију или наставак реализације пројеката од значаја за Општину Фоча.

Сви запослени, у свим буџетским корисницима, у саставу трезора Општине Фоча су лична примања примаали редовно, у складу са колективним уговорима и појединачним правилницима о платама. Обавезе према кредитима, добављачима, корисницима социјалних примања, субвенција и грантова, измириване су уредно и без кашњења.

Општина Фоча се у 2023. години није кредитно задуживала.